

OKÉNKO

D O F A R N O S T I

V Y D Á V Á F A R N O S T S V . V Á C L A V A V L E T O H R A D Ě

Ročník XXV.

Květen 2016

číslo 5

Tolikrát jsem psal
o olších
a dneska je prvně vidím kvést
Nepřestáváš mě Bože můj
laskavě světem vést

A tuhle cestou do Vydří
prvně jsem viděl květy dubů
Tak laskavě mě Bože veď
dokud se dívat budu

Ivan M. Jirous

Úvodem

Diktátoři žijí ve strachu. Čínský režim v r. 1989 rozkázal rozjezdít tanky stovky pokojných demonstrantů na náměstí Nebeského míru. V Tibetu se za posledních 5 let na protest upálilo 145 lidí, v ČR za 20 let 5 lidí. Číňan se u nás bál tibetských vlajek a našich demonstrantů, ani M. Zeman ho neuklidnil.

Jsmo vděční Karlu IV., že potvrdil naši orientaci na západní Evropu. Kdyby vládl dnes, lojalita pana kardinála Hradnímu pánu by byla zemi užitečná. Tomáš Halík měl vždy dobré teologické vize a světový rozhled. Ocenění Templetonovou cenou o tom svědčí. T. Halík navíc souzní s papežem Františkem.

Svatodušními svátky vrcholí velikonoční doba. Svatodušní pondělí zrušil Hitler, ale nám je každá neděle připomínkou Velikonoc a kdykoliv se můžeme nechat uvádět Duchem do veškeré pravdy.

/v

ČESKÝ TÁTA - UČITEL CÍRKVE?

Tatínek Jiří poučuje při mši své dítě: teď, při tom, co říká pan farář, skočí Ježíšek do chlebička a do kalicha! Tatínek Ivan to říká jinak: Pán Ježíš přijímá při mši jako první z nás. O tom, co jsme dali na oltář totiž říká: „Je to moje! Vydávám to vám, je to pro vás! Vy mne potřebujete jako chléb!“ - Jsme ve večeradle, ne na popravišti, proto Ježíšova krev je jiná, než byla tam: krev oslaveného Krista, sladká jak víno a průzračná jako jeho láska. TEĎ a ZDE se prolévá, ne na popravišti; a kdo ji okusí, odpouštějí se mu hříchy, protože poslouchá Krista a věří mu.

Jak daleko postoupil tatínek Ivan od židovských krvavých obětí za hříchy! Jak nás předběhl! Ježíš, vrcholně milující, je to jediné, co „zbylo“ z Golgoty. Kdyby se toho ujal teolog trochu jako Orko Vácha nebo Teilhard...

Jan Rybář

Skautům jsem říkal, my máme povinnost být vpředu před ostatními, aby se v rozhodujících chvílích nemuseli zdržovat přemýšlením, jak mají jednat. Musíme jít příkladem, protože skauting je výchova vůdců, a ne nějakých poslušných kopáčů!

P. Antonín Huvar

Svatý Otče, veliký a věčný Bože, máme proč a zač ti děkovat.

Především za našeho milého Bratra a Pána Ježíše Krista.

On, Král slávy vítěz nad hříchem a přemožitel smrti, vyzdvižen nad nebesa, usedl po tvé pravici.

Andělé žasnou, že člověk je soudcem světa a pánem vesmíru.

A my se radujeme, že tvůj Kristus nepřestal být jedním z nás, že je naším prostředníkem u tebe a zůstává s námi.

My k němu patříme navěky

a skrze něho se jednou náš život naplní v tobě.

Z preface k Nanebevstoupení Páně

„Dobrý den,
nejste Vy Štěstí?

Všude Vás hledám,
byl jsem v Japonsku i Peru.

A Vy se mi tu vyhříváte
s kočkou na zápraží.“

Martin Kolář

Učitelé litery soudí druhé tak, že používají Boží Slovo proti Božím Slovu, zavírají srdce před proroctvím, nezajímá je život lidí, nýbrž pouze jejich vlastní schémata tvořená slovy.

Ve čtení ze Sk (6,8-15) učitelé Zákona pomluvami obvinili Štěpána, protože „nemohli obstát před jeho moudrostí a Duchem, který z něho mluvil“. Navedli falešné svědky, aby říkali, že slyšeli Štěpána „mluvit rouhavé řeči proti Mojžíšovi a proti Bohu“.

Srdce uzavřené před Boží pravdou lpí na liteře - smysl Písma jim je cizí - a nenachází jiné východisko než lhaní, falešné svědky a smrt. Ježíš jim tento postoj vyčetl: „Vaši otcové zabijeli proroky a vy jim stavíte pomníky“. Učitelé Zákona odpověděli spíše cynicky než pokrytecky: „Kdybychom žili v té době, nejednali bychom tak“. Myli si ruce, mysleli si o sobě, že jsou čistí. Jejich srdce je však zavřené před Božím Slovem, zavřené před pravdou, je zavřené před Božím poslem, který přináší prorocství, aby vedl Boží lid.

„Bolí mne, když čtu onu krátkou pasáž Matoušova evangelia, kde Jidáš s lítostí přišel k velekněžím a vyznal, že zhřešil, a vrátil jim peníze. „Co je nám do toho“?, odpověděli. „To je tvá věc“. Zavřeli srdce před tímto litujícím ubožákem, který nevěděl, co si počít. A Jidáš šel a oběsil se. Co udělali, když apoštol odešel a oběsil se? Řekli: „Ubohý člověk“? Nikoli. Hned se starali o peníze: „Nesmíme je dát do chrámové pokladny, protože ty peníze jsou odměnou za krev... podle toho a toho předpisu“. Učitelé litery!

Nezajímá je život člověka, nezajímá je Jidášova lítost. Evangelium praví, že se v Jidášovi hnulo svědomí (Mt 27,3). Zákoníky zajímá pouze jejich zákonické schéma a spousta slov a věcí, které vytvořili. A toto je tvrdost srdce. Hloupost srdce těchto lidí, kteří proto, že nemohli obstát před Štěpánovou pravdou, jdou hledat falešná svědectví a falešné svědky, aby Štěpána odsoudili.

Štěpán končí jako všichni proroci a Ježíš. A to se v dějinách církve opakuje. Dějiny mluví o mnoha lidech, kteří byli souzeni a zabíjeni, ačkoli byli nevinní. Jsou souzeni za pomoci Božího Slova, proti Božím Slovu. Pomysleme na hon na čarodějnice nebo na svatou Johanku z Arku. A mnozí další byli upáleni, odsouzeni, protože se - podle soudců - nepodřídili Božím Slovu. Vzorem jim je Ježíš, který pro věrnost a poslušnost Otcovu Slovu končí na kříži.

S jakou něhou říká Ježíš učedníkům z Emaus: „Jak jste nechápaví a váhaví v srdci.“ (srov. Lk 24,25). Prosme Pána, aby se stejnou něhou pohlédl na malou i velkou nechápavost našeho srdce, pohládl nás a řekl nám: „Jak jsi nechápavý a váhavý v srdci“. Prosme ho, aby nám začal ty věci vysvětlovat.“

Při zahájení evropského Apoštolského kongresu milosrdenství v římském kostele sv. Ondřeje citoval kardinál Christoph Schönborn učitelku církve, sv. Kateřinu Sienskou: „Když se zatvrdí srdce, mohou se pastýři měnit ve vlky a kardinálové v ďábly“. Řecký výraz *porosis* označuje odumírání tvrdnoucího mozolnatého orgánu. Mít tvrdé srdce pak znamená oddálení od Boha a ztrátu vnímavosti vůči bližnímu, ztrátu lidství - jedním slovem, je to pohanství. My, Evropané, místo abychom na sebe brali alespoň část bídy chudých lidí, stavíme železnou oponu. Tvrdost srdce se netýká jenom politiky a společnosti, nýbrž ohrožuje také kněze. Při své cestě do iráckého Kurdistanu jsem navštívil šest uprchlických táborů, kde žije také sto tisíc křesťanů prchajících před takzvaným Islámským státem.

Myslel jsem na podobnoství o proradných vinařích, kteří zavraždili syna majitele vinnice. „Co nám chce Ježíš tímto podobnostvím říci? Vyzývá nás k pomstě? Nikoli, poukazuje na logiku tohoto světa, ale Ježíšovo jednání je jiné, protože jinak by protirečl svým vlastním slovům z horského kázání.

„Vylekal jsem se, když někdejší americký prezident Bush ihned po útoku na newyorská Dvojčata volal po pomstě. Od muže, který se prohlašoval za křesťana, jsem očekával výzvu k obrácení, nikoli vyhlášení války. Kudy se pak svět vydal? Cestou válek v Iráku, Afghánistánu ... a dnes zažíváme následky těchto tragických a zbytečných bojů. Křesťanství uprchlíci, které jsem potkal v Iráku, jsou důsledkem oné reakce na 11. září.

Ale Bůh nezvítězí nad nedostatkem našeho milosrdenství jinak než přebytkem svého milosrdenství.

Ježíš je výkladem podobnoství o proradných vinařích - nikoli slovy, nýbrž jednáním, protože odpovědí na jejich zlo byl dar jeho vlastního života. Lidé zabili Syna a Syn se dal zabít, abychom nahlédli na své hříchy a mohlo nám být odpuštěno.

OTČE, AŽ JSOU JEDNO, JAKO JSME MY JEDNO.

Tato Ježíšova modlitba ukazuje, co mu velice leží na srdci. My jeho přání ovšem zůstáváme dlužní. Křesťané mezi sebou dokonce válčili, dnes někoho odstrkujeme od Stolu Páně ...

Až tlak nacismu a komunismu nás v Evropě přivedl navzájem k sobě. Křesťané různých vyznání spolu pracovali v odboji, sdíleli základy, vězeňské cely, pracovali na obnově společnosti.

Svrchu vybidlo katolíky k ekumenismu (ten začal nejdříve mezi protestantskými církvemi) až prohlášení 2. vatikánského koncilu.

Povzbuzení vrchností jsme s nekatolickými křesťany pracovali, naslouchali Písmu, modlili se, mluvili spolu o Bohu.

Ve stejné touze po svobodě boží jsme se navzájem objevili jako upřímně hledající lidi, poctivé, věrné a obětavé. Dnes se znovu setkáváme při nejrůznější práci. Kus společné ušlé cesty pokládáme za dílo Duchu Božím.

Došli jsem až k touze společně slavit Večeři Páně. Když jsme se ptali biskupů, zda to je možné, dostali jsme zápornou odpověď ... zdůvodněnou teologickými tvrzeními.

Jenže léta si všímáme, že většina biskupů pro svou velikou zaneprázdněnost nemá čas na osobní přátelství ani s katolíky, natož s protestanty. Nevedou s nimi teologické rozpravy o Eucharistii. Často zůstávají ve svých představách o nekatolických křesťanech na pozici, kterou zaujali v dobách svého studia. Kdo se sprátelil s nekatolíkem jako s přítelem a bratrem, trpí katolickým zákazem společné Večeře Páně.

Máme směrnice Ekumenického direktáře a kodexu, ale jak to bývá, život jde dál.

Jan Pavel II. a Benedikt XVI. pozvali Rogera Schütze ke Stolu Páně.

Před pár roky na kněžském dnu v Hr. Králové se jeden kněz ptal pana biskupa D. Duky, jak je to s podáváním Eucharistie evangelíkům ... Pan biskup vyprávěl: „Na jedné svatbě byla hudební skupina evangelíků, když lidé přistupovali ke Stolu Páně, neptal jsem se, kdo je katolík a kdo evangelík. Víte, řekl nám kněžím, že je třeba dopředu žádat biskupa o dovolení přijímat Eucharistii nekatolickému křesťanu, ale v případě, kdy jste nevěděli dopředu, že nekatolíci přistoupí ke Stolu Páně (a nemohli jste požádat o dispens), vám dávám dovolení jim Eucharistií posloužit.

Římský biskup František ukazuje cestu (srov. *Okénko 2/2016, str. 2*).

Často podezříváme nekatolické křesťany, že nevěří v setkání s Ježíšem při jeho Hostině (v tom se moc nepovyšujeme, to ví i ďábel, a přesto ke Stolu Páně nesmí).

Proč nekatolické křesťany poměřujeme přísněji než sami sebe?

Proč nám nestačí Písmo? Nedomyslel Ježíš něco? Zrušil výzvu: „Nic nepřidáš a nic neubereš“ (Dt 13:1)?

Ježíš nás varuje, abychom nepřišli bez „svatebního roucha“, to je bez snahy obracet se svým životem k Bohu. (Srv. Mt 22: 2n)

Apoštol Pavel mluví o dvou věcech.

První se týká přijímajícího: „Kdykoli jíte tento chléb a pijete tento kalich, zvěstujete smrt Páně, dokud on nepřijde. Kdo by tedy jedl tento chléb a pil kalich Páně nehodně, proviní se proti tělu a krvi Páně. Nechť každý sám sebe zkoumá, než tento chléb jí a z tohoto kalicha pije.“ (1K 11: 26-28).

Druhá varuje podávající: „Kdo jí a pije a nerozpoznává, že jde o (nové) tělo Páně, jí a pije sám sobě odsouzení. Proto je mezi vámi tolik slabých a nemocných a mnozí umírají.“ (1K 11: 28-30).

(Sv. Augustin říká: „Někteří pokřtění nejsou v božím království. Někteří, kteří patří do božského království, nejsou v církvi.“ *Představme si ty dvě množiny a jejich průnik.*)

Nemůžeme svévolně a podle svých měřítek jen tak někoho vylučovat od Stolu Páně. Je-li každý pokřtěný údem Ježíšova těla, nelze k jídlu nevztít ani malíček, natož ruku. (Srv. 1 K 12:12-14. 27)

„Myslí-li si někdo, že je něco, a přitom není nic, klame sám sebe. Každý ať zkoumá své vlastní jednání; pak bude mít čím se chlubit, bude-li hledět jen na sebe a nebude se porovnávat s druhými. Každý bude odpovídat sám za sebe.“ (Ga 6,3-5)

Přistoupí-li ke Stolu Páně některý politik (pokřtěný, nepraktikující, např. M.Z.), podáme mu. Není mou věc zkoumat, zda byl u svátosti smířeni a jak rozumí Eucharistii. Ale účtyhodnému nekatolickému křesťanovi, který věří, že se při Ježíšově Hostině setkává s Kristem a bratřími, podat - podle církevních směrnic - nesmím. To je víc než bolestné.

Jan Pavel II. po svém zvolení, při první návštěvě Svaté rotý (odvolací tribunál Svaté stolice) řekl: „Stát stojí na právu, pro civilního právníka jsou nejvyšší normou zákony. Ale v církvi má civilní právo pastorační charakter, pro církevního právníka není nejvyšší normou kánon (paragraf), ale evangelium a milosrdenství Ježíše Krista.“

(Církevní právo se na rozdíl od evangelia mění a není božského původu.)

Ježíšova slova vybízející jeho učedníky k jednotě jsou závazná, evangelium nestačí okuřovat kadidelnicí.

Nemusíme si hrát na Ježíšovi advokáty. Na něj nikdo nedoplivne, jemu nikdo okna vytlouci nemůže. Dotýkal se malomocných i hříšníků a nikdo jej neznečistil. Není malým Jezulátkem, ubrání se sám.

Máme milovat nekatolické křesťany méně než katolické? Třídí Ježíš křesťany podle příslušnosti k jejich církvím? V podobenství o posledním soudu se o razítku na křestním listu nezmiňuje.

I nekeřteloví lidé znají řadu Ježíšových slov. Vidí nás jako ty, kteří se mají rádi? („Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku k sobě navzájem.“)

Jednota neznamená uniformitu. Nikdo nenarizuje, že k snídani má každý sníst dva rohlíky a jedno vajíčko.

Někdo Ježíšovi rozumí víc někdo méně. Musí být každý člověk pokřtěn, biřmován, žít v manželství? (Prošel-li někdo biřmováním a nenese jeho ovoce bude brán k odpovědnosti.)

V Litomyšli už poněkolkáté byli nekatolící duchovní pozváni ke Stolu Páně a s místním knězem podávali lidem Tělo a Krev Páně. Kaplan byl potrestán, šéfovi trest hrozí.

Dojde-li v některé místní církvi k pokroku, proč to zakazovat? V ledasčem jsme byli pozadu oproti jiným národům v Evropě. V něčem jsme proti jiným krajinám dál.

Na ekumenismus jsme měli dost času. Ježíšova modlitba: „Otče, ať jsou moji učedníci jedno, jako jsme my jedno“, je stará dva tisíce let. Jak jsme Ježíšovo přání a úkol splnili můžeme sami posoudit. Možná mělo být přípravou na mezináboženský dialog. Ten začali už Ježíšovi učedníci, ... sv. František (když mluvil se sultánem), misionáři i poslední papežové.

Kdo všechno patří mezi ovce, které Ježíš pokládá za své? („Mám i jiné ovce, které nejsou z tohoto ovčince. I ty musím přivést. Uslyší můj hlas a bude jedno stádo a jeden pastýř.“ J 10:16)

Platí to třeba o muslimech?

Máme šanci, že bychom se se slušnými muslimy (a těch je většina) mohli domluvit na Desateru. S některými pokřtěnými - např. s M.Z. se na Desateru neshodneme.

Naši misionáři se pro hlásání evangelia vydávali do pohanických zemí. K nám cizinci přicházejí nadosah (nejen Vietnamci). Oni se učí naši řeč, snadno ji může evangelium zvěstovat.

Budeme jednou vydávat počet z vlastního misionářství. Nepodařilo se nám získat naše spoluobčany pro Krista, nejsou námi nadšeni. Může to být jejich chyba, „lidé před potopou“ nebo sodomští také neměli zájem o spravedlnost. Ale může to být i naše chyba pokud nejsme dost slaní, málo svítíme a neumíme prokvasit společnost.

MILOSRDENSTVÍ

Ustanovení Tridentského koncilu nabádající pastýře k humánnímu ukládání sankcí.

Kán. 2214 § 2 - Necht biskupové a jiní ordináři mají na paměti, že jsou pastýři, ne hrdlořezi, a že mají být v čele svých podřízených ne tak, aby nad nimi vládli, nýbrž aby je milovali jako syny a bratry, a necht se snaží, aby je zdržovali povzbuzováním a napomináním od nedovoleného, aby nebyli nuceni, když se dopustí trestného činu, trestat je náležitými tresty; stane-li se přesto, že ti se z lidské slabosti v něčem proviní, jest jim zachovat onen apoštolův příkaz, aby je přesvědčovali, zapřísahali a kárali se vši dobrotou a trpělivostí, jelikož často vůči těm, kdož mají být napraveni, zmůže víc blahovůle než drsnost, víc napomenutí než hrozba, víc láska nežli moc; bylo-li by však pro vážnost trestného činu zapotřebí prutu, nutno užít tvrdosti s mírností, spravedlnosti s milosrdenstvím, přísnosti s vlídností, aby kázeň, pro lid blahodárná a nutná, byla zachována bez příkrosti a se polepšili, kdož byli pokáráni, anebo, nechtějí-li se napravit, ostatní byli blahodárným příkladem jich potrestání zdrženi od přestupků.“

Překlad oficiální české verze CIC z r. 1917.

V novém Kodexu už tento text není, neboť nám tento přístup už samozřejmě vešel do krve.

JE PAPEŽ EMOTIVNĚ PŘEEXPONOVANÝ?

„Máme tu stanovisko biskupské konference a já sám jsem dal pokyn, abychom se distancovali od slov profesora Halíka. Protože neodpovídají vůbec stanovisku, které bylo odhlasováno na biskupské konferenci. ... Vystoupení profesora Halíka bylo emotivně přeexponované. Proto jsme vydali toto stanovisko. ... Církev má svůj hlas a to je hlas České biskupské konference. K tomu, jak vystupuje určitý kněz, má jeho biskup právo se vyjádřit. Tady také používám své autority. Nepoužívám jí často, ale musí být chvíle, kdy je třeba říci své.“

Tak pravil kardinál Dominik Duka pro Lidové noviny, když kritizoval nedávná slova Tomáše Halíka na adresu českého prezidenta a společenského vývoje v souvislosti s uprchlickou krizí. Pomineme-li subjektivní hodnocení Halíkových slov, věcně nelze než souhlasit – je samozřejmě údělem primase českého, aby usměrňoval své zblhlé ovečky a uváděl na pravou míru slova, která jsou v rozporu s pohledem církve.

Problém tkví v další části Dukova výroku. Církev má skutečně svůj hlas, ale tím vůbec není Česká biskupská konference, nýbrž papež František. Svátý otec, následník svatého Petra, je tím, kdo dle Prvního vatikánského koncilu „vymezí doktrínu víry a morálky závaznou pro veškerou církev“. Duka je biskupem Halíkovým, leč biskup římský je biskupem všech a doktrínu morálky vyjadřuje nadmíru jasně - pohříchu však docela jinak než Duka.

/V

Papež kritizuje ploty a bariéry; český kardinál se opírá do Angely Merkel za „kulturu vítání“. Papež vyzývá k pomoci trpícím bez ohledu na víru a původ; kardinál řeší „problém, že v migrační vlně přicházejí lidé z úplně jiného kulturně civilizačního okruhu“, a zdůrazňuje, že prioritou jsou utíkající křesťané.

Vaše řeč budiž jasná, nabádá Písmo, ale když František praví ano, ano a od Dominika se ozývá ne, ne, je někde chyba. Duka bagatelizuje výroky Svatého otce tím, že jeho latinskoamerická „citlivost na sociální problematiku je jiná, než je naše v Evropě“. Naivní pozorovatel by se mohl domnívat, že tato citlivost má vyplývat především z učení Ježíšova, které platí napříč kontinenty. Pokud v tomto směru říká Halík totéž co papež, lze označit za „emotivně přexponovanou“ i hlavu církve? Lépe nepřemýšlet, jak by dopadl Kristus...

Jaké obrázky z poslední doby nám nejspíše proběhnou hlavou, vzpomeneme-li si na papeže a na českého kardinála? Hlava církve mezi uprchlíky; hlava české církve mezi Zemanem a čínskými potentáty na hradní večeři. Není to vůči českému kardinálovi úplně fér, František je velmistrem komunikace, se kterým se nemohou měřit ani největší světové hvězdy oboru public relations.

Dukovi ovšem nic nebrání jezdit mezi utečence též - a bůhví, třeba by si z toho odnesl i nějaké zajímavé podněty. Hlavní potíž ovšem tkví v tom, že mezi řádky jeho výroků lze vyčíst větší pochopení pro ty, kdo se migrantů obávají, než pro lidi snažící se jim pomoci - oba prvky lze najít i u papeže, jenže v opačném poměru.

Tato mimoběžnost věrně odráží celkové pokrytectví českých postojů. Nejateističtější společnost Evropy se pod hrozbou solidarity s trpícími muslimy halasně rozpomněla na své křesťanské kořeny, ale zároveň se usilovně snaží ignorovat vrcholného představitele většiny křesťanů, protože se nám nelíbí, co říká. Co se stalo s Evropou humanismu, lidských práv, demokracie a svobody, ptá se František v projevu z minulého pátku. A co se stalo s vedením českých katolíků, chtělo by se dodat: katolíků, kteří opouštějí hlas svého pastýře a každých pár slov o pomoci potřebným doprovázejí mnohem delším výčtem výhrad a podmínek.

Není jistě nutné, aby věřící mechanicky opakovali každou větu z papežových úst. Pokud však primas český umravňuje své oponenty slovy o autoritě, je na místě připomenout, že je to Duka, a ne Halík, kdo se rozchází s pohledem nejvyšší autority římskokatolické církve. Je-li papež v katolické věrouce správcem klíčů od království nebeského, má český kardinál od nebesům o dost dále než leckterý anarchista rozdávající deky promrzlým Syřanům.

Postoj k uprchlíkům samozřejmě není úhelným kamenem veškerého bytí. Avšak tvářit se, že jde o podružnost, vypouštět slova o křesťanských základech naší civilizace a zároveň přehlížet tvrdá vyjádření Svatého stolce k nejpálčivější otázce dnešní Evropy, je nadmíru licoměrné.

Josef Bouška, Respekt, 10.5. 2016

STOJÍME O DRUHÉ?

Naše společnost se čím dál více drolí, do menších a užších společenství.

Některé pohřby se odehrávají už jen v rodinném kruhu. Pokaždé se u pozůstalých - kteří mají ten záměr - přimlouvám za pohřeb veřejný: „Sousedí rádi přijdou a my jsme přece vděční každému, kdo našim druhým prokazuje cokoli dobrého“. Druzí lidé pro nás mají velkou cenu. Velice důležité je i posezení s příbuznými po pohřbu.

Mnoho mladých lidí vůbec nemá svatbu. Životními rituály dáváme veřejně najevo, kým pro mě druhý je; při svatbě: „Z mnoha krásných žen se odevzdávám právě této“. Velká svatba svědčí o přátelství s mnoha lidmi.

Každý rok s dětmi 3. tříd společně slavíme jejich první stolování u Ježíšovy Hostiny s farností, ne jen s rodinou.

Křtít se má ve společenství farnosti, při farní bohoslužbě. Naše dítě představujeme nejen Bohu, ale i farnost křtěného přijímá ... I vítání občánků je společenskou, nikoli soukromou záležitostí.

Kteří rodiče neocení, že se na jejich dítě někdo usměje, všimne si ho? Společné slavení svátostí teprve prohlubuje a utužuje naše vzájemné vztahy. Prožít společně křest s farníky má velikou hodnotu.

Dříve lidé sousedům říkali „tetičko“ a „střežku“, tak pěkné vztahy měli. Každému šli na svatbu, a pak i na pohřeb, přišla celá vesnice. Kdysi se děti křtily co nejdříve (byla velká kojenecká úmrtnost) ani maminka často u křtu nebyla. Dnes čekáme se slavností křtu až bude dítě i maminka v kondici.

Ale některé rodiny vyžadují soukromý křest - v rodinném kruhu, někdy dokonce i rodiny, které mají v příbuzenstvu kněze. Od nich bychom naopak čekali, že půjdou příkladem, že objevili hodnotu společenství lidu božího. Každý kněz může v naší farnosti křtít, pohřbívat, asistovat při sňatku. Ale ať křtí a předseda farní mši.

BYLI JSME OBDAROVÁNI

Jak se vám líbil koncert Familia cantorum „Belgické ozvěny“? Mně velice. Navíc jsme se všichni na druhé usmívali. Známe se navzájem a každému přejeme, aby se mu jeho zpěv nebo muzika podařily. Bylo to jiné než na koncertu, kde možná známe některé slovné zpěváky nebo muzikanty, ale oni většinou neznají nás.

Přemýšlel jsem proč při bohoslužbách v našich zemích taková atmosféra nebývá (černoši a jihoameričané jsou srdečnější). Radost si poručit nemůžeme. To na oslavách minulého režimu si lidé nasazovali masky štěstí.

Co nám tedy chybí? Nevěříme koncertu Boží lásky? Neobjevili jsme, že se na nás Bůh usmívá a touží nás obejmout? Nedošlo nám, že skrze křest jsme propojeni i mezi sebou jako Ježíšovi sourozenci? Nevěříme, že my i ten druhý je Ježíšovi drahý?

Zavádíme noci kostelů, ale jak působíme na lidi zvenku, kteří na bohoslužby zavítají?

Při koncertu jsem trnul, zda někomu nebude zima, mnoho lidí neví, že v květnu je v kostele ještě chladno. Litoval jsem paní sólistku. Ale nikdo si nestěžoval, že koncert trval 2 hodiny. Jen já jsem se „na vlastním pracovišti“ nachladil.

Všem ze sboru Familia cantorum a posluchačům děkuji. /v

NAŠÍ VOLBOU JE EU NEBO PUTIN

říká přední historik Igor Lukeš

Miloš Zeman prohlásil v rozhovoru pro čínskou státní televizi, že jsme konečně suverénní zemí, protože tato vláda na rozdíl od vlád minulých není pod tlakem EU a USA.

Co si o tom myslet? Kam jako Česko směřujeme? Čím to je, že vychloubání údajnou nezávislostí může znít tak... lokajsky? A kam Česká republika směřuje?

Do magnetického pole Kremlu. Víím, že pře-

depisovat povinnou četbu může mít přesně opačný dopad. Přesto bych si moc přál, aby si všichni politici přečetli dopis Františka Palackého do Frankfurtu z roku 1848. Z českého pohledu může být Evropská unie — jako všechny instituce — nedokonalá, tak jako bylo nedokonalé habsburské císařství. Ale kdo by popřel, že bylo lepší než protektorát a poválečné Československo v rukách stalinistů? Pro Českou republiku platí: buď Evropská unie, anebo Putin.

Proč došlo k posunu České republiky do magnetického pole Ruska? A co s tím jde dělat?

Je to důsledek nejasného konce studené války. Skončila tak divně, že poražení sověťáci se mohli úspěšně vpasovat do role ochránců demokracie, zatímco vítězný Západ odmítl své vítězství jako vítězství pojmenovat, natož slavit. Padly tak sice brežněvovsko-husákovské režimy, ale hodnotový systém komunismu nikdo celosvětově neodsoudil. Západ v tomhle ohledu neudělal nic pozitivního, spíš jen napadal pokusy demokracii lustračním zákonem chránit. (Vzpomínám si na článek Hon na čarodějnice v Praze, který vyšel v New York Review of Books v roce 1992.) Zmizela sice „vedoucí úloha strany“, plánované hospodářství a zatýkání za hraní Karla Kryla, ale tu vražednou škálu hodnot, na níž režim stál, nikdo nepostavil na prantř. Díky svobodě se začalo jezdit do Chorvatska, Egypta a na Kanárské ostrovy, ale svoboda a demokracie nejsou totéž. Výsledkem je, že v roce 2016, nějakých 27 let po pádu Husáka, mohli v pražském Parlamentu zorganizovat „seminář“, na němž vedle sebe seděli zástupci KSČM a profesor komunismu z Číny! Je to, jako by v Německu začátkem 70. let politici nostalgicky vzpomínali, jak Hitler odstranil nezaměstnanost, zatočil s kapsáři, stavěl Autobahn a vlaky jezdily podle jízdního řádu. Vedlejším produktem svobody v České republice není fungující demokracie, ale to, že každý může říct naprosto cokoli, protože pravda je konstrukt osobnosti s megafonem.

Můžete být konkrétnější?

Jako příklad uveďme Václava Klause. Nejprve se excentricky vyjadřoval k tématům, která si běžný člověk nemohl empiricky ověřit — viz jeho boj proti tzv. zelené ideologii. Zpočátku to vypadalo jako forma intelektuálního exhibicionismu a nikdo tomu nevěnoval přílišnou pozornost. Když ale Klaus zrelativizoval rozdíl mezi vědecky ověřitelnou pravdou a lží, zaměřil svou pozornost na Evropskou unii — je to prý substitute za kremelské diktátory. Po anšlusu Krymu už Klaus v absolutním rozporu se svými předchozími názory začal papouškovat témata ruské propagandy. A dnešní Klaus je hrdým přítelem francouzských a německých neofašistů z Front national a AfD, což je v souladu s názory Putina Kremlu, jenž obě strany pomáhá financovat. Zásadní otázka je, zda pražská politická elita dělá, co dělá, protože ji k tomu kdosi ze záku- lisí nutí (například vydíráním a pomocí kompromatu, jak se říká na Rusi), nebo proto, že na tom pro sebe velkoryse, ale dosud skryté

vydělává. Occamova břitva nás vede k třetí možnosti, totiž, že lidé jako Klaus ztratili rozum. To jistě nelze vyloučit už jen proto, že v jeho prezidentské kanceláři dlouhodobě působily „osobnosti“ jako faktotum Ladislav Jakl a hradní komik Petr Hájek. Pro oba je lhaní zcela běžnou formou komunikace.

Zeptám se ještě jednou – jaká je obrana proti přílišnému vlivu Putina Ruska?

Jedinou obranou vůči cestě do ruského područí je drobná politická práce na místní úrovni. Naději vkládám do nezkorumpovatelných policistů, žalobců a soudců, jimž nic není jedno. Věřím v politiky na malých městech, kterým jde o mravní čistotu. Není na škodu si v tomhle kontextu uvědomit, že zatímco Praha je beznadějně vybydlené město, kde se vítají diktátoři a korupční gangy se tam perou o špinavé peníze, jiná česká města — alespoň z pohledu návštěvníka — vzkvétají.

Sledujete politickou situaci v Evropě, a zejména ve střední Evropě? Kam se podle vás Evropská unie ubírá a jaká je budoucnost Visegrádu?

Evropská unie na sebe vzala přetěžkou politickou, ekonomickou a civilizační úlohu a prochází teď vážnou zkouškou. Velice si vážím těch, kdo v téhle nelehké době jsou za její další vývoj odpovědni. Co se Visegrádu týče, to je důvod doslova k zoufalství. Británie může žít s Evropskou unií nebo bez ní. Takovou jistotu ale visegrádské země v silovém poli Ruska nemají. Už jen proto je smutné, jak málo si členství v EU váží: milióny z Bruselu braly a berou dál s arogantní samozřejmostí. V okamžiku, kdy nastala migrační krize, ale najednou objevily koncept suverenity! Když se z německých daní budují dálnice v Polsku nebo železniční koridory v České republice, to je normální. Vždyť jsme členy jednoho klubu. Že by však měla Česká republika nést svůj — jakkoli nepatrný — díl společného břemene s jinými členy téhož klubu? Ani nápad! Česká republika patří Čechům a nikomu jinému. Z té malosti a nedostatku odvahy jde smutek.

Jaké je podle vás nebezpečí rozpadu EU a následné proměny ČR v nesvobodný stát? Je něco takového opravdu reálné?

Před deseti lety bych takovou představu odmítl jako absurdní a vysmál bych se jí. Teď se vůbec nesměji. Cílem Putina na Krymu nebo na východě Ukrajiny není kontrola území. Snaží se především rozbít jednotu EU a NATO. To se mu daří, částečně i proto, že řada českých politiků viní falešně za krizi na Ukrajině Západ a odmítá sankce. Reakce důležitých českých politiků na sestřelený let MH17 byla od počátku v plném souladu se směrnicemi Kremlu. Prokázalo se, že letoun sestřelila ruská střela Buk-M1 z 53. protiletadlové raketové brigády (vojenský útvar 32406, velitel Sergej B. Mučkajev). Politici v Praze — a pod jejich vlivem i část veřejnosti — nevěnovali pozornost důkazům a převzali výmysly, jež do internetu systematicky ládovala ruská dezinformační služba. Z toho pohledu jsou politici v Praze už teď mimo rámec Západu. Bude-li pokračovat migrační krize, dojde

k dalšímu oslabení EU, a vstoupí-li do Bílého domu někdo tak nepředvídatelný jako Trump nebo Cruz, změny v NATO nebude možné vyloučit. Pak by se skutečně mohli putinovci dostat znovu v Praze k moci.

Jak hodnotíte prezidentství Baracka Obamy, které se pomalu chýlí ke konci? Jakým byl prezidentem? Jeffrey Goldberg nedávno zaujal prezidentovým portrétem pro časopis Atlantic s názvem Obamova doktrína. Existuje doktrína s jeho jménem?

Obamova doktrína de facto existuje: je jí křesťanský skepticismus. Jeho základem je vědomí vlastní nedokonalosti a opatrnost při použití síly. Obamovi kritici mají pravdu, že v Sýrii se prezident zavázal intervenovat, pokud Asad použije chemické zbraně, a pak to neudělal. Zároveň ale mlčí, že v roce 1956 prezident Eisenhower nehnul prstem pro maďarské vlastence, prezident Kennedy v roce 1961 zradil kubánské dobrovolníky, když jim na poslední chvíli odmítl slíbenou leteckou podporu, prezident Johnson zival, když mu velvyslanec Dobrynin v srpnu 1968 četl zprávu o okupaci Československa, a prezident Ford v roce 1975 pasivně přihlížel, jak Saigon padl do rukou komunistů. Obamovou doktrínou by mohlo být jeho oblíbené rčení: To, že máme nejlepší kladivo na světě, neznamená, že každý problém je hřebík.

Tolikrát jsem psal
o olších
a dneska je prvně vidím kvést
Nepřestáváš mě Bože můj
laskavě světem vést

A tuhle cestou do Vydří
prvně jsem viděl květy dubů
Tak laskavě mě Bože ved'
dokud se dívat budu

Ivan M. Jirous

AKTUALITY

Česká křesťanská akademie zve na přednášku ukrajinské bohemistky **Doc. Halyny Kličak: „Ukrajina včera a dnes“**
V sobotu 11.6. v 19 h. v evangelickém kostele.

Děkujeme všem, kteří přispěli na celoevropskou sbírku pro Ukrajinu, vyhlášenou papežem Františkem. V naší farnosti se sešlo 20.065 Kč.

PASTORAČNÍ PLÁN FARNOSTI

22.5. Kopečková pouť
23.5. pouťové dozvuky na Kopečku
29.5. slavnost dětí: poprvé ke Stolu Páně - Orlice
4.-12.6. Hudební festival
5.6. slavnostní bohoslužba na Tvrzi
5.6. slavnost dětí: poprvé ke Stolu Páně - Lukavice
11.6. přednáška o Ukrajině
17.-19.6. víkend rodin v Ráji
20.-25.6. výlety a akce k ukončení školního roku
29.6. Mistrovice - pouť

Vyšlo další vydání knihy Václava Vacka: „Pozvání k Večeři Páně“.

Přátelství Boha krtem přijal

13.3. Marie Vendula Adamcová
19.3. Bartoloměj Tomek

Lásku, úctu a věrnost si slíbili

7.5. Pavel Ulbrich a Ludmila Moravcová

Ke vzkříšení jsme provodili

29.4. Františka Maixnera 100 let
10.5. Věru Hladíkovou 90 let

VÝBOR PASTORAČNÍ RADY 4. května

Pozemky - Jiří Skalický informoval o návštěvě pracovníků z biskupství. Společně s členy Ekonomické rady farnosti prošli pozemky, o které má zájem město - biskupství navrhuje výměnu za jiné pozemky. Biskupství schvaluje prodej pozemku u koupaliště a pozemek ...

Brány památek dokořán - zdařilá akce, díky dobrovolníkům (průvodcovská služba, občerstvení). Všem děkujeme, nejvíce Milanu Šulcovi, který celou akci řídil. Následný koncert byl málo navštíven, dobu koncertu jsme zvolili nešikovně.

„Duchovní průvodce“ děti, které se připravují poprvé ke Stolu Páně, se nám nepodařilo

27. ročník 4. - 12. června
www.mhf.letohrad.cz

Program:

Předávání cen, cena Grand prix, sobota 4. 6. v 19.30 h. - Tvrz Orlice.

Zahajovací galakonzert
Pavel Šporcl - Gipsy fire 20 h.
Jednotné vstupné 150 Kč.

Barokní fascinace - Michal Markuszewski varhany (Polsko) neděle 5. 6. v 7.15 hod.
kostel sv. Václava v Letohradě
Vstup zdarma.

Den Univerzity Hradec Králové
Slavnostní festivalová bohoslužba
Hudební doprovod: skupina Hosana, Jana Kinscherová
neděle 5. 6. v 10.15 hod. - Tvrz Orlice
Vstup zdarma.

PUTOVÁNÍ ZA HUDBOU A POZNÁNÍM
historických památek Letohradu s čiší vína.
Na každém z šesti zastavení desetiminutový hudební vstup a inspirativní zamyšlení nad nadčasovými tématy.

získat. Příště zvolíme jinou formu (anonymní).
Návštěvy bohoslužeb - chceme si více všimnout hostů našich bohoslužeb a společné farní snídani v Orlovně po „Vzkříšení“.

Uprchlíci - nikdo k nám zatím nechce. Ale neměli bychom vyšší peněžní částkou podpořit ty, kteří pomoc uprchlíkům zajišťují?

Svatováclavská slavnost - při bohoslužbě bude zpívat Familia Cantorum. Loni projevila mládež zájem zorganizovat v předvečer svátku hudební festival. Další program připravujeme.

Koncert „Belgické ozvěny“ - Familia Cantorum v neděli 1.5. byl velice pěkný, s hojnou účastí. Děkujeme.

Sochy a kříže v obcích - si soukromě pořídili jednotliví farníci. Chcete se někdo ujmout péče o některý kříž nebo sochu?

Kopečková pouť - slavnost připravujeme. Děkujeme všem, pomáhali i těm, kteří uklízeli kapli i ambity.

Ekumenická bohoslužba - v předvečer svátku, 27. října společně s evangelíky připravíme program.

Dopisy - do Katolického týdeníku napíšeme podporu Prof. PhDr. Tomáši Halíkovi k jeho vyjádření.

- na biskupství pošleme dotaz na plán hospodaření s kostely, které hodlá církev udržovat.
- panu biskupu V. Malému pošleme do Katolického týdeníku dotaz co můžeme udělat pro uprchlíky.

Elektrický gril - Pastorační rada doporučila Ekonomické radě schválení koupit gril pro farnost.

Farní rada příště - se sejde ve středu 18.5. v 18.30 h., výbor Pastorační rady ve středu 8.6. v 18.30 h.
zapsala Jana Skalická

Neděle 5.6. od 14 hodin: úvodní slovo evangelický kostel v Letohradě
Žestový soubor ZUŠ A. Muchy Letohrad Rozdílnosti které spojují - ThLic. David Bouma, Th.D.
14.45 h. Obřadní síň zámku Michal Markuszewski - varhany (Polsko)
Duchovní odkazy české šlechty - Doc. Tomáš Petráček.
15.30 h. kostel sv. Václava Michal Markuszewski - varhany (Polsko)
Sv. Václav v českých dějinách - Mgr. Václav Vacek.
16.15 h. Altán zámeckého parku Žestový soubor ZUŠ A. Muchy Letohrad
16.45 h. kaple sv. Jana Nep. na Kopečku, Víno a jeho symbolika - ThLic. Vojtěch Brož, Th.D.
17.30 h. ambity na Kopečku
Folkový koncert - Žalozpěv.
Vstupné 50 Kč.
Účastníci putování s razítky v průkazu vstup na koncert zdarma + číše vína zdarma.

Paralelně probíhající program pro děti - soutěže, naučný program, malé dárky pro zúčastněné.

Převzetí dětí ve 13.45 hod. před evangel. kostelem. Děti si pak zpět převeďte na Kopečku.

Fascinace varhan Torben Krebs (Dánsko) úterý 7. 6. ve 20 h. - kostel v Jablonném n.O.
Vstupné: 50, slevy 30 Kč.

Romantické varhany
Matthias Jacob (SRN) - varhany
čtvrtek 9. 6. ve 20 h.
- evangelický kostel v. Horní Čermné
Vstupné: 50, slevy 30 Kč.

MORAVIA QUINTET
Petr Hladík - flétna, Jan Kučera - hoboj, Lukáš Broda - klarinet, Jan Dvořák - fagot, Oldřich Bartík - lesní roh
pátek 10. 6. v 18 h. - kostel ve Výprachticích
Vstupné: 60, slevy 40 Kč.

Koncert při svíčkách
Marcin Aramański (Polsko) - varhany
Moravia quintet - Petr Hladík - flétna, Jan Kučera - hoboj, Lukáš Broda - klarinet, Jan Dvořák - fagot, Oldřich Bartík - lesní roh
pátek 10.6. ve 21 h. - kostel v Lukavici
Vstupné: 60, slevy 40 Kč.

Ave Maria
Královéhradecký dětský sbor - **Jitro**
Jiří Skopal - sbornistr, Michal Chrobák - klavír, František Vaníček - varhany
sobota 11.6. v 18.30 h. - poutní kostel Králíky - Hora Matky Boží
Vstupné dobrovolné (na potřeby kostela)

Závěrečný koncert
Antonio Vivaldi a Znamé filmové melodie
orchestr - Collegium Classic&Modern
Jaromír Křováček - dirigent
neděle 12.6. v 15 h. - zámecké nádvoří

Vstupné dobrovolné (na opravu kaple na Kopečku)

Regionální muzeum a galerie v Jičíně zve do 22. května na výstavu obrazů **Daisy Mrázkové: Co by se stalo, kdyby...**

ZPRÁVY Z CHARITY

Smrt je samozřejmost, život nikoliv...

Tento citát mají na nástěnce sestry domácí hospicové péče v Orlickoústecké charitě – snad aby i jim pomáhal vyrovnávat se s konečností svých pacientů. V roce 2015 doprovdily sestry této služby ke konci života **100 pacientů** v oblasti města Ústí nad Orlicí (43), Lanškrouna (14), Letohradu (16), České Třebové (17) a Chocně (10). I letos uspořádaly sestřičky setkání pozůstalých rodin - počtvrté v Ústí n.O. a poprvé i v Letohradě se sešlo kolem 35 lidí, kteří spolu s charitními sestrami pečovali o své nejbližší v jejich posledních dnech života.

Vrchní sestra Petra Kaplanová poděkovala všem přítomným za jejich obdivuhodný přístup, s jakým se starali o své nejbližší, za spolupráci a za vzájemně obohacující vztahy.

Totéž zaznělo i z úst pozůstalých – poděkování sestřičkám za jejich **péči, za jistotu, za vztah**: „Velmi nám pomáhalo, když přišla sestřička a usmála se. To mě vždy tak pohladilo! Děda nařikal, neslyšela jsem za celý den vládné slovo. Ale když přišly sestřičky, jako kdyby se rozsvítilo slunce...“ sdílela se jedna z návštěvnické setkání. Pro pečující rodinu je důležitá jistota, kterou sestry domácí hospicové péče přinášejí svou odborností, praktickými dovednostmi i lidským přístupem nejen pacientovi, ale i jeho rodině. Hospicová péče je totiž nejen péčí o umírajícího, ale také o ty, kdo po jeho odchodu zůstanou, a sami se vyrovnávají se smrtí člena rodiny.

Ke standardu **charitní hospicové péče** patří zázemí odborného lékaře, zapůjčení vhodných kompenzačních pomůcek, zejména elektrické polohovací postele, oxýgenátoru apod., odborné úkony jako podávání infuzí, výživy, léků na tlášení bolesti, cévkování, ošetřování stomií, dekubitů atd. Po smrti pacienta je tato služba dál nablízku pozůstalým, kteří mohou využít služeb psychologa, duchovního nebo sociálního pracovníka.

„Tatínek měl osm dcer a byl na nás hrdý,“ rozpovídala se mladá paní, „nikdy nám to moc nedával najevo, ale byli jsme pro něj vším. Vidím to čím dál jasněji. Proto jsem byla ráda, že umíral jako král. Maminka ho držela za ruku a on se usmíval. Všichni jsme se v té době sešli jako rodina a poznali jsme, jak je důležité, že držíme při sobě. Byl to pro něj i pro nás velký dar. Dozráváme postupně k tomu, že náš život tady je jen dočasný, a že jednou odejdeme i my... Tenhle zážitek vyprovokoval jednu z tatínkových vnuček k sepsání vzpomínek členů rodiny na něj. Teď si to všichni moc rádi čteme, smějeme se u toho, pláceme a jsme šťastní, že

jsme ho měli, a že jsme si toho mohli vzájemně tolik dát...“

Setkání pozůstalých doprovázel letohradský kněz Václav Vacek, který mj. připomněl **význam truchlení** a důležitost rituálů, spojených se smrtí. Doba je sice vytěsnila, ale díky nim může dojít ke skutečnému rozloučení se zesnulým. Dále připomněl, že člověk, kterému zemře blízký, má právo na své pocity – na smutek, lítost, pláč, zlost, vztek nebo závist vůči těm, kdo o nikoho nepřišli... Je důležité jim dát průchod a pracovat s nimi. Nemusíme se stydět za své emoce ani před dětmi. Děti berou věci přirozeněji než dospělí, smrt je pro ně pochopitelnější a přirozenější než např. rozvod rodičů. A nakonec přidal i dvě rady, jak mohu překonat smutek ze ztráty blízkého člověka: Když já sám někomu pomohu nebo vědomí, že existují lidé, kteří jsou na tom ještě hůř než já.

Přítomní si také předali zkušenost, že **děti** se – podle možností - v rodinách zcela přirozeně zapojovaly do péče o dědečka, babičku. Jeden malý vnouček si dokonce vynutil, že bude u svého dědečka sedět i po jeho smrti, aby ho vyprovodil.

Tyto zkušenosti pozůstalých nás opravňují doufat, že smrt možná přestane být pro mladou generaci tabu, že umírání doma bude normální, a že funkční rodinné soužití je zárukou životní jistoty pro všechny generace. /M

PROGRAMY NA POMOC VE VZTAZÍCH

Oblastní charita Ústí nad Orlicí nabízí dva programy pro jednotlivce i partnerské páry, do kterých se můžete přihlásit

Svépomocná skupina RESTART

Program zaměřený na podporu a pomoc v krizové situaci.

Sebezkušenostní setkávání lidí, kteří se ocitli v obtížné životní situaci a aktuálně prožívají krizi partnerství, nebo jí prošli a chtěli by se podělit o své zkušenosti. Obsahově budou setkání zaměřena na zorientování se v krizi, práci s emocemi, péči o děti (samoživitelství) atd.

Skupina je otevřená, tzn., že je možné do ní vstoupit kdykoliv v průběhu roku. Probíhá pod psychologickým vedením v Centru pod střechou v Letohradě hlídání dětí zajištěno. Kapacita skupiny: 4-10 osob, rozsah: 1,5 hodiny 1x měsíčně

Manželská setkávání

Preventivní program zaměřený na harmonizaci partnerství, podporu fungujících manželství a posílení hodnoty rodiny.

Sebezkušenostní setkávání párů nabízí možnost lépe poznat sebe sama a svého partnera, sdílet zkušenosti a zabývat se důležitými tématy v oblasti partnerství (např. vztah a jeho vývoj v čase, jeho změny v důsledku narození dětí, rozdíly mezi mužem a ženou, prožívání, potřeby, komunikace, sexualita, krize atd.) Důvěrnost informací bude zajištěna dle **Zákona č. 101/2001Sb. o ochraně osobních údajů.**

Program není vhodný pro páry v akutní partnerské krizi (např. řešící nevěru, rozpadající se vztah atd.).

Skupina bude uzavřená, (nelze se do ní přihlásit v jejím průběhu) bude probíhat pod vedením zkušeného manželského páru v Centru pod střechou v Letohradě
Kapacita: 3-4 páry, i nesezdané, rozsah: 1,5 hodiny 1x měsíčně.

Informace a kontakty:

Centrum pod střechou, RC Mozaika, Taušlova 714, Letohrad, e-mail: podstreichou@seznam.cz, tel. 731 402 336, facebook: Rodinné centrum Mozaika Letohrad.

Poděkování

Oblastní charita děkuje všem, kdo přinesli do sbírky šatstva použitelné věci. Šatstvo je určeno pro klienty Pobytového střediska v Kostelci n.O. a lidem bez domova v našem regionu. Děkujeme panu faráři za dlouholetou spolupráci a zapůjčování prostor fary k účelům sbírky.

PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY

Centra pod střechou

11.-15.7. **Olympijské hry** (lezení na horolezecké stěně, lukostřelba a jiné sporty a hry). Cena 900 Kč

18.-22. 7. **Tajuplný ostrov** (dobrodružství, boje a další tajuplné aktivity). Cena: 800 Kč.

25.-29. 7. **Pohybové-výtvarný tábor** (tábor plný her, něco si můžeš vyrobit na památku. Cena 1000,-

8.-12. 8. **Ekologický tábor** (poznávání přírody, navštívit farmu s koňmi, možnost se na koních projet). Cena 900 Kč.

Přihlášky od 2.5. od 8 hod. na emailové adrese: podstreichou@seznam.cz

Cena táborů nezahrnuje stravu. Ke každému turnusu je možné si objednat obědy za velmi přijatelnou cenu nebo si donést vlastní a ohřát si je přímo na místě.

MISIJNÍ KLUBKO V LETOHRADĚ

Jak jsem již psala, v roce 2011 vzniklo v Letohradě **Misijní klubko**, které patří do Papežského misijního díla dětí. PMDD je oficiální organizací katolické církve. Heslem PMDD je „**Děti pomáhají dětem**“. Na celosvětové rovině povzbuzuje děti ke starosti o misie, a to modlitbou, vzdělávacími aktivitami, finančně a stáváním se misionáři druhých. PMDD podporuje duchovní i hmotné potřeby dětí. Dnes je přítomno v cca 130 zemích světa, jsou do něho aktivně zapojeny i děti z chudých misijních zemí. Finanční podporou skrze své projekty v Africe, Asii a Latinské Americe posílá PMDD z celého světa pomoc pro více než 4 miliony chudých dětí. Projekty zahrnují školy a mimoškolní asistenci nejchudším rodinám, katechetickou a komunitní pomoc v odlehklých oblastech, základní zdravotnickou pomoc a další.

V Misijním klubku máme partu správných kamarádů a snažíme se přes celý svět stavět **MOST** - Modlitbou, Obětí, Službou, Tvořivostí. Heslo „Děti pomáhají dětem“, kterým se řídíme, se promítá do všech našich aktivit, jež ve farnosti uskutečňujeme.

Za roky našeho působení se nám podařilo uspořádat několik Misijních jarmarků*, Misijního štrúdlování*, zapojili jsme se do projektu Jeden dárek navíc* a Pohled pro misie*. Do všech těchto aktivit zveme děti i dospělé z celé farnosti. Navíc malí misionáři šetří Misijní bonbónek do své misijní pokladničky, učí se tak solidaritě s druhými. Nezapomínáme na modlitbu, bez které není žádná činnost možná, provází každé naše pravidelné setkání a připravujeme také misijní křížové cesty a modlitbu růžence. Pořádáme misijní besedy s promítáním filmů z celého světa s představiteli papežských misí, abychom nezapomínali na vzdělávání dětí i dospělých. A musím zmínit i nedávny tradiční Misijní karneval, který má u dětí i rodičů vždy velký úspěch.

Několikrát jsme se účastnili víkendového setkání dětí z Misijních klubek České republiky ve Špindlerově Mlýně (naposledy o víkendu 15. - 17. 4. 2016) a připravovali jsme i průvod s dary za PMD v katedrále sv. Víta v Praze pro mši, kterou celebroid kardinál Dominik Duka. Naše Misijní klubko mělo na starosti hudební doprovod na celostní Misijní pouti v Klokotech u Tábora a na dalších diecézních setkání s otcem biskupem.

Nejčastěji se scházíme ve skautské klubovně na Kunčicích, a to ve středu, odkud odcházíme na mši pro děti do kostela sv. Kateřiny. Na setkání si vedle misijních programů najdeme čas i na hru, zpívání, malování, vyrábění, na konci školního roku nechybí opěvačka.

Chtěla bych touto cestou poděkovat rodičům za jejich pomoc a podporu.

Do našeho společenství zveme další děti a rodiče, všichni budou vítáni.

PMD můžete podpořit na fb stránkách - <https://www.facebook.com/PapezskaMisijni-Dila>

Děkujeme všem, kteří se jakýmkoliv způsobem zapojili do letošního štrúdlování. Sešlo se na dvacet druhů sladkých a čtyři slané štrúdlů. Děti z Misijního klubka nabízely balíčky se štrúdlů po bohoslužbách v celé farnosti. Vybralo se 12.100 Kč. Štědrým dárcům děkujeme za dary na podporu nutričních projektů Papežských misijních děl.

Monika Vychytilová

DUCH JE SILNĚJŠÍ ...

Manželům Elišce a Václavu Trojanovým děkujeme za zapůjčení fotografií jejich dcery Kateřiny, která zápasila s leukémií.

Řada lidí si pochvalovala, že je výstava obohacující. Velikonoční doba nás povzbuzuje k naději života věčného.

Železnický farář Josef Kordík si výstavu vypůjčí do tamějšího kostela. Od nového akademického roku budou fotografie vystaveny ve studentském kostele Nejsv. Salvátora v Praze.

MÁ TO VŮBEC SMYSL?

„Tak jsem čekala, kdy už to nevydržíte a vyvedete naše děti z kostela.“ Překvapeně jsme se s manželem podívali na maminku s dvěma dětmi, vedle kterých jsme ráno seděli v lavičce v kostele a které jsme potkali odpoledne na procházce. Přitom nešlo o žádné zlobení. Holčičky se jen trochu poštuchovaly a kromě nás si toho určitě nikdo další nevšiml a rozhodně to nikoho nerušilo. Jen maminka z toho evidentně měla špatný pocit. Dokonce tak, že měla potřebu to řešit odpoledne na procházce. Tato příhoda mi znovu vnukla myšlenku, jestli má vůbec smysl brát malé děti do kostela.

Sama jako maminka dvou dětí to pokaždé v neděli řeším. V kostele nejsem schopná se soustředit vůbec na nic, natož na to, co říká pan farář. Většinu času trávím tím, že hlídám, kde lezou moje děti, nervuju se, aby moc nelítaly a neřádily, odpovídám na všetečné otázky typu „proč má ta paní modrou čepici?“ nebo „kam jdou ty kluci?“ a „kdy už to skončí?“, chodím s dětmi „čurat“, protože vědí, že na tohle maminka vždycky slyší a procházka je vždycky fajn, a nebo vůbec chodíme po hřbitově, protože hlasitost projevu už je neúnosná. A to máme na Orlici velmi trpělivého pana faráře a trpělivé a vstřícné lidi. Zažila jsem i to, že pan farář veřejně pokáral rodiče za to, že jejich holčička přejížděla složenýma rukama po lavičce, aniž by u toho vydala jediný zvuk.

Vlastně to začíná už ráno. Je to velký spěch a nervozita připravit nedělní snídani, nachystat oběd, rychle si dát malou svačinu, vybrat, kdo si co oblékne, obléknout se a nejspíše v deset vyrazit. A ačkoli děti mají „najaté“ určité ranní rituály, tak teď je určitě nedodrží, protože maminka spěchá a o něco jde. Vzniká tak velké pnutí, protože ve spěchu není trpělivosti právě nazbyt. Takže to rozhodně není příjemné ráno a nálada rozhodně neodpovídá tomu, že se máme setkat s Bohem a s druhými lidmi.

Tak si říkám, jestli by nebylo lepší počkat až děti vyrostou anebo se s manželem střídat, aby alespoň jeden z nás prožil klidnou mši a mohl tomu druhému o tom něco říct. Anebo, kde najít nějaké nápady, aby to děti alespoň trochu v kostele bavilo a vydržely to v relativním klidu a já se mohla alespoň trochu soustředit.

Na druhou stranu, když vidím ty mnohé spokojené rodiny, usmívající se rodiče a jejich roztomilé děti, tak si říkám, jak to tedy vlastně je.

B. Kettnerová

Nacisté u nás věznili 260 kněží,

umučili 73 kněží a 3 řeholnice.

Komunisté věznili 829 kněží 101 řeholnic,

umučili 28 kněží a 2 řeholnice.

Internovali 1440 kněží a řeholníků a 2750 řeholnic.

Milá Bohunko,

děti jsou naší radostí a radostí Boha. Nejsou-li děti na nějaké slavnosti, svatbě, pohřbu, bohoslužbě, jsme často příliš vážní a strnulí. Jsou „oživením v sále“.

Byli jsme nadšení, když jsme viděli, že římského biskupa Františka děti nikde neruší. Zkusme znovu přemýšlet o bohoslužbě. Jsme pokřiveni starou výchovou a představou, že Bůh je přísný stařec, který nezná legraci a nesnáší dětské hemžení, protože mše je smrtelně vážné konání, vyžadující především důstojnost a vážnost. (Vzpomeňme, jak i učedníci napomínali děti, aby neobtěžovaly Mistra!) Přetrvává v nás pocit, že my sloužíme Bohu. Zjistili jsem, že je to jinak, Bůh slouží nám a zve nás ke slavení.

Kdo si začal všimnout, jak mnoho každý den dostáváme od druhých a od Boha, objevuje své bohatství. Je příjemné být bohatý, být středem pozornosti milujícího. Žaseme nad tím, že pro druhé a pro Boha máme velkou cenu. To nás povznáší a přispívá k dobré náladě (je to pro nás antidepressivum). Naučili jsme se našim dárcům děkovat, pochválit, ocenit je. To patří k naší kultuře vztahů, komunikaci, porozumění a souznění. Každý vědomě prožít úžas a vděčnost se nám pak stává projevem vděčnosti - modlitbou. Komu se to stane návykem, objeví nový, velice příjemný životní styl. Potkat se s někým, kdo má stejné vidění života a má potřebu svou vděčnost vůči dárcům projevit, je dalším zážitkem. Rádi děkujeme doma svým blízkým. Pozdrav, úsměv, poděkování, prosba, umění se rozdělit ... nám není povinností, ale radostí. Máme potřebu děkovat. To vše nás povznáší k nové nobilese života, k ušlechtilému životnímu postoji vůči těm, kteří nás mají rádi.

Bohoslužba je slavnost, na kterou nás zve Bůh. Podstatný není náš výkon, ale to, k čemu nás zve Bůh.

Uvedu příklad: Jsme pozváni na svatbu. Vážíme si hostitelů, radujeme se z bohatství jejich vztahů. Na jejich přátelství odpovídáme svým přátelstvím. Přicházíme s nimi slavit. Naše děti jsou velkým bohatstvím pro nás i pro hostitele (natož pro Boha). Slavnost se nepokazí, jestli se děti projeví po svém. Ani vy nepokládáte za nepatřičné, vysvětlujete-li dítěti, co se právě děje, musíte-li s děckem na chvíli odejít.

Je dobré vodit děti do kostela. Aby viděli, že naše slavnosti jsou pro nás důležité. Ano, je uměním děti motivovat úměrně jejich věku, vysvětlovat jim proč a za co konkrétně přicházíme poděkovat a co slavíme.

K naslouchání slovu božímu, k jeho promýšlení a zabudování do svého života stejně každý potřebujeme kus vlastního prostoru mimo bohoslužbu. Kdybychom s božím slovem nepracovali doma, odnesli bychom si z bohoslužby nanejvýš nějaký citový zážitek - pokud bychom vůbec porozuměli, co nám Bůh (nejen v kostele) nabízí.

Každý může objevit, že každého z nás Bůh rád vidí a vítá.

PROTI STRACHU ŽIVOT A NADĚJI

V současné době pocítují mnozí lidé strach a obavy, které vycházejí z migrační krize v Evropě a z pocitu, že islám je náboženstvím nepřátelským a nebezpečným.

Co se týče strachu, měli bychom mít na paměti dvě důležité skutečnosti: v první fázi je zapotřebí poznat zdroj obav. Nelze čerpat pouze z dojmů, které v nás vyvolávají dramatické události, nesmíme se jimi nechat ovlivnit. Je nutné mít na paměti, že Islámský stát, který z velké části „okupuje“ mediální prostor dotýkající se muslimů, nezahrnuje celý islámský svět. Druhý požadavek pak míří na muslimy: ti nesmějí být vychováni v nihilistické vizi světa, která není vlastní islámu, ale ke které míří Islámský stát. A pro všechny pak platí: musíme se učit vzájemně poznávat a vstupovat do dialogu.

Mnozí křesťané ale ztotožňují islám jako takový s násilím. Je takový postoj oprávněný?

Dávat rovnítko mezi islám a násilím nelze. Dovolu mi poněkud obsírnější odpověď. Společnost i politika mají své zákony a některé z nich by se určitě daly podrobit diskusi, mohly by být revidovány a měněny. Naopak náboženství mají za úkol být trvalou výzvou, jejich úkolem je předkládat vyšší hodnoty. A v tom jsou náboženství spojena i s určitým rizikem: jejich úkolem je například předkládat solidaritu jako důležitou hodnotu, což každý nemusí přijmout, a tím se náboženství a jeho příznivci vydávají všanc. Náboženství ale musí jít proti proudu. Tak, jak nás tomu učil sám Ježíš, který často šel proti představitelům moci (a to nejen těm náboženským). Bohužel, křesťanství a náboženství vůbec ztratilo tuto

svou funkci být pro společnost výzvou, být ve společnosti takovým nepříjemným trnem. Příliš jsme se přizpůsobili. A právě proto pak můžeme vidět to, z čeho vychází vaše otázka, totiž, že někteří věřící křesťané jsou osloveni třeba i určitými rasistickými či jinak paušalizujícími přístupy, což je velice smutné. Vlastní hodnoty se mají bránit svědectvím, nikoli bojem. V tom nám může být příkladem papež František a jeho vztah ke světu.

Jakou roli by měli v současné migrační krizi hrát křesťané?

Křesťané mají proti strachu stavět život a přemáhát strach skutečností života. Měli by být také těmi, kdo žijí princip povolání k solidaritě a k lásce. Měli by být těmi, kteří uznávají, že v dějinách je přítomno zlo, a měli by také žít s přesvědčením, že toto zlo se dá přemoci pouze dobrem. Nikoli tím, že se ke zlu přidává další zlo. A to je velká výzva pro křesťanství. Musíme se jí chopit s velkou trpělivostí a velkou odvahou.

z rozhovoru s kardinálem

Gianfrankem Ravasim, Universum 1/2016)

CO JE TO LÁSKA?

*z rozhovoru s Prof. Josefem Kouteckým,
zakladatelem české dětské onkologie*

Láska je jeden z největších divů světa. Bez lásky se nedá žít. Nemyslím jen lásku člověka k člověku, ale lásku ke všemu, co nás obklopuje a v čem žijeme – ke vzduchu, větru, kamenům, zvířatům, slunci, samozřejmě k lidem nejvíc. Kdo nepoznal lásku, ten nežil. Láska je požehnání. Láska pomáhá v tom dobrém i zlém, pomáhá překonat svízele, které život přináší.

AA

Nepodepsal jsem ani jednu větu,
nechodil na schůzky s STB.

Vždycky jsem se díval do nebe.

A nikdy jsem nerozuměl světu.

Začalo to pivem, vínem, vodkou,

máma říká: „To byla ta chyba.“

A já toužil po Bohu a po svobodě,

po nebi plout tou duhovou lodkou.

Hrdlo láhve zuřivě jsem líbal.

Pak jsem zemřel, čekal v mrtvém bodě

a nevěděl o té živé vodě,

která sílu má mě osvobodit.

Teď po nebi pluji na duhové lodi.

Jedno mi, že nerozumím světu.

anonymní alkoholik

Viděl jsem hodně bolesti a utrpení a často jsem řešil otázku, proč lidé trpí. Je to velmi těžká otázka. Asi není v naší republice člověka, který by viděl víc umírajících dětí, než já. V počátcích dětské onkologie umíralo 97 % nemocných dětí. Unést to, mi pomáhala právě láska – víra, že se s tím dá něco udělat, dravost mládí, posedlost a doufání, že pokud tady je bolest, je tu i schopnost s tím něco udělat. Postupně se to opravdu dařilo, dal jsem do té profese nesmírně mnoho, a časem se dostavoval jeden úspěch za druhým. Dnes přežívá 83 % dětí ze 100. Ten boj provázený láskou za to stál.

Přišel jsem v životě na to, že jsme jen nepatrné zrnko na Zemi, které ale má obrovskou moc a svobodu. A jde o to, jak s tím člověk naloží. Mým krédem, které jsem celý život žil, je: povinnost dávat a právo brát. Celý život dávám, nejen v medicíně ale v nejširším měřítku. Právo brát – to je to požehnání, že to, co mě těší, jsem schopen vnímat a přijímat.

Co vám pomáhá k regeneraci, čím se nabíjíte?

Mám čtyři základní životní principy:

- touha po poznání v nejširším slova smyslu, nejvíc v mé profesi, v medicíně, ale i historie, příroda atd.

- vnímání krásy - pro mě je největším požehnáním z krásy hudba, protože je nejnítěrnější. Pod obrazem, architekturou, grafikou si musím představit to, co malíř nakreslil, kdežto u hudby si můžu představit, co chci....

- budování vztahů - nejen k lidem, ale i k přírodě, ke zvířatům, rostlinám, vzduchu, vodě, kamenům... Všechny tyto principy - a všude to říkám, i když nejsem populární mezi kolegy - jsou opřeny o čtvrtý princip:

- o víru....

MAMINCE

Nedávno mi kamarádka z Austrálie poslala e-mailem svoji báseň. Bez komentáře. Musela ji napsat už v pokročilejším věku, protože tam mluví o výhoncích života. Až po několikerém přečtení těch pár prostých vět mi došla jejich síla.

Annettina maminka žila jen asi čtyřicet let. Pak přišli nacisté se svou zřídlnou teorií o podřadných rasách a celá rodina musela do koncentračních táborů. Maminku s manželem a 11letou dcerou pohltily plynové komory, Annetta se svou sestrou Osvětim přežily jako pokusný „materiál“ dr. Mengeleho. Bez maminky žijí obě dvojčata už pětasedmdesát let a toto o ní napsala dnes 92letá paní:

„Vysušené jezero slz zírá z temnoty se vzpomínkou na maminičinu tvář. Na tvář, která se nikdy neunavila pohledem provázet kroky svých milovaných dětí. Z každé této vyschlé slzy pučí nový výhonek života a děkuje za to právě jí... Není hrob, kam bychom položili kamínek k uctění její památky. Ale v našich srdcích zůstává nesmazatelná vzpomínka.“

Je to jeden z velkých darů života, že cit k nejbližšímu člověku se ani po letech nevytrácí... /M

Chtěl jsem si dát ještě pivo s někým

ohlédl jsem se od psacího stroje a zjistil jsem, že jsem tak sám, jako bych osaměl

Miláčkové moji ptáci, přileťte mi na ramena, usadte se na klávesách stroje, těm, kde se usadíte, opatrně budu se vyhýbat

Přileťte, miláčkové, ptáci!

S lidmi už nemůžu, vy to víte, přileťte, zpomalím tlukot svých prstů na klávesy, zpomalím frekvenci úderů, zpomalím rychlý tep svého srdce, svoji maniakálnost ztlumím, miláčkové moji, ptáci

Ivan M. Jirous

ČECH, KTERÝ DEVĚT MĚSÍCŮ VZDOROVAL HITLERŮVI

Více než třicet let po své smrti bude Vladimír Vochoč uveden mezi „Spravedlivé mezi národy“. Izrael někdejšího československého konzula v Marseille ocenil za pomoc židovským uprchlíkům, kterým hrozilo, že je vichistická policie vydá do rukou nacistům.

Cennou pomoc poskytl Vochoč také Varianu Fryovi, mladému Američanovi vyslanému do Marseille na pomoc antifašistům a intelektuálům prchajícím před Němci. Vochoč s ním uzavřel dohodu: vydal československý pas komukoliv, koho Fry doporučil, a Američan na oplátku financoval tisk nových pasů.

TEOLOGICKÁ DIŠPUTACE NA BÍLOU SOBOTU

Místo: Brno, ulice Údolní, zastávka tramvaje. Postavy: starší žena, malý Rom a já. Čas: Bílá sobota velikonoční.

Malý Rom se pokouší rozbalit lízátko, celofánový obal mu spadne na zem, vítr ho kousek odfoukne. Chlapec celofán zvedne a hodí do koše, pak vkročí na zastávku. Obrátí se na paní a na mne: „Dobrý den. Nevíte, kdy budou Velikonoce?“ „Teď už jsou Velikonoce,“ pravím já. „Včera byl Velký pátek, dnes je Bílá sobota, pak neděle a Pondělí velikonoční,“ upřesnila žena. Paní bude zkušená křesťanka, pomyslíl jsem si. „V pondělí už můžeš chodit po šlaháčce,“ dodal jsem já v domnění, že zrovna to chlapce zajímá.

„Včera unesli Boha,“ pravil cikánek. „Já nevím, já jsem se na televizi nedívala. To byl nějaký film?“ řekla žena. „Ne. Víte, co je toto?“ řekl děčko, strčilo lízátko do pusy a překřížilo dva ukazováčky. „Kříž,“ vyhrkla paní. „No, ukřížovali Boha,“ vážně pokýval hlavou kluk. Chvilí je ticho, dítě nás zkoumá. „Věříte v Boha, paní?“ „Ne, nevěřím,“ žena jasně

opáci. Ticho, kluk cucá lízátko a zase se obrací k ženě. „Žije Bůh?“ „To nikdo neví. To nikdo nemůže potvrdit a dokázat,“ žena vrtí hlavou. „Já vím, že žije...“, cikánek ukáže prstem k obloze. „Kde?“ Paní se staví nechápavě. „No... tam. Nahoru,“ kluk se nedá odbýt a ukazuje k nebi.

Přijede tramvaj, lidé vystoupí a jiní zase nastoupí, my zůstáváme. „Paní, to nemůžete,“ otočí se náhle na ženu dítě. „Co nemůžu?“ „Nevěřit!“ „Já si můžu nevěřit, to mne nikdo přece nemůže nutit věřit, to nejde,“ brání se zaskočeně paní. „Ale Bůh žije,“ hlásá děčko, cucá lízátko a popochází zastávkou. „Ale mě nemůžeš nutit, abych věřila, to je moje věc,“ trvá dál na svém žena. Kluk upřeně zírá. „Ale jinak jsi hodný chlapec, zvedls ten papírek a uklidil. To už se dnes nevidí.“

Kluk slušně vyndá lízátko z pusy: „Děkuju, paní.“ Lízátko mu vypadne z ruky. „Pozor, lízátko!“ To jsme vykřikli takřka současně.

Moje tramvaj přijela a vezla mne sobotním Brnem kolem kostela svatého Tomáše. Blaze těm, kteří jsou pozváni k Beránkově svatební večeři.

Břetislav Rychlík, LN 30.3. 2016

Vl. Vochoč na policejní fotografii z r. 1953

Fry zachránil z Francie okolo 2 500 lidí. Kolik z nich odjelo na dokumenty vydané československým konzulem, se dnes už nedá dohledat. Vochočova pomoc židovské a politické emigraci představuje jen část práce, kterou v Marseille odvedl. Pomáhal československým demobilizovaným vojákům a stál u zrodu sociální pomoci pro Českoslováky uvázně ve Francii.

Vytrvale a diplomatickou obratností po dobu devíti měsíců Němcům pod nosem provozoval zastupitelský úřad země, která v jejich očích už dávno neexistovala.

Je červem 1940 a Francie je na kolenou. Němci během jediného měsíce dokázali to, co se jim nepodařilo během celé první světové války. Teď stojí před branami Paříže, jejíž obyvatelé před postupujícím wehrmachtem bezhlavě prchají na jih.

Po ucpaných silnicích, nad nimiž krouží Luftwaffe, se k přístavům na břehu Atlantiku šinou i Čechoslováci. Ještě nedávno snili o tom, že z Paříže povedou svoji exilovou vládu. Teď je ale jasné, že budou muset začít znovu - v Londýně.

Jeden československý diplomat však do Británie nespěchá. Tento čtyřicátník v elegantním

obleku cítí, že ve Francii nemusí být všechno ztraceno. Povídá se, že Němci jih země nebudou okupovat a podmínky příměří by pro Francouze nemusely být příliš kruté.

Vladimír Vochoč se nakonec rozhodne ke kroku, který mu navždy změní život. Do Londýna nepojede. Vydá se do Marseille, kde donedávna řídil konzulát a pokusí se jeho činnost na vlastní pěst obnovit. V Británii ho nic nečeká, ale v Marseille má dobré kontakty, umí perfektně francouzsky a jeho žena je tady doma. A možná ještě bude někomu užitečný.

Do přístavu na břehu Středozemního moře se po pádu Francie hrnuly davy lidí. Po ulicích se toulali demobilizovaní vojáci, hotely i nevěstince byly plné cizinců prchajících před nacistickými vojsky. Byli zde Židé i němečtí antifašisté, Nizozemci, Belgičané, Poláci i Čechoslováci.

Uprostřed tohoto chaosu začal Vochoč úřadovat. Nutno podotknout, že tento odborník na mezinárodní právo, který si velmi dal záležet na etiketě a miloval doutníky, nebyl žádným hrdinou. Vždyť zatímco jeho dva bratři za první světové války narukovali na západní frontu a později přeběhli k legiím, on si ničil zdraví octem, aby ho neodvedli.

Ve středomořském přístavu však nastala jeho hvězdná hodina. V jednání s úřady autoritativního režimu maršála Pétaina se vyzbrojil tvrdohlavostí a důkladnou znalostí mezinárodního práva a dosáhl toho, že mu místní prefekt dovolil vybrakovat konzulát opět otevřít. „Převážná většina našich příslušníků pokládala mne za ztřeštěnce ... čekali, že každou chvíli mně seberou buď Francouzi či Němci,“ vzpomínal později Vochoč.

Práce měl až nad hlavu. Konzulát obléhali demobilizovaní českoslovenští vojáci i obyčejní civilisté dožadující se dokumentů, díky kterým by mohli odjet z nacisty ovládané Ev-

ropy. Chtěli cestovní pasy, víza, povolení pobytu v Marseille či přímluvu u francouzských úřadů.

„Na konzulátě tísnily se od rána do večera nepřehledné davy Čechoslováků skutečných i všelikého původu. Na pobledlých tvářích se zračila úzkost šťvané zvěře ... Musil jsem se podívat trpělivosti a obratnosti konsula Vochoče. Uprostřed největšího chaosu zachovával klid a rovnováhu, konsumuje při práci nesčetné množství šálků černé kávy a kouře doutník za doutníkem,“ popsal později Vochočův spolupracovník, básník Viktor Kripner.

Vochoč se navíc musel začít starat o asi 600 demobilizovaných československých vojáků. Ve spolupráci s Američanem Donaldem A. Lowriem proto založil spolek Centre d'Aide Tchecoslovaque, který jim zajišťoval ubytování a stravu. Podařilo se jim také několik desítek vojáků dostat z Francie do Casablanky, větší evakuace vojska však kvůli tuhému policejnímu dozoru nebyla možná.

Čilý ruch na konzulátu nemohl ujít pozornosti Němců. V polovině října 1940 si Vochoče předvolal marseillský prefekt a tlumočil mu rozkazy z Vichy: se svojí činností musí skončit. Zkušený diplomat se ale nehodlal jen tak vzdát a uchýlil se k byrokratickému triku. S prefektem se domluvil, že z konzulátu sejme československý znak a vlajku a veškeré dokumenty bude označovat razítkem „en liquidation“.

S likvidací úřadu rozhodně nehodlal nějak spěchat a dokázal ho udržet v chodu ještě pět měsíců. Vichistickému režimu došla trpělivost v polovině března 1941, kdy Vochoče zadržela policie a internovala ho v centrální Francii. Zdá se, že Francouzi tím Vochočovi zachránili krk, protože o konzula se tou dobou už zajímali němečtí agenti.

Vochoč tušil, že ve Francii mu hrozí nebezpečí a po pár měsících s pomocí amerického konzula uprchl ze země. Toužil odjet do Spojených států a věnovat se akademické kariéře, Jan Masaryk si ho ale vyžádal v Londýně. V řadách exilové administrativy však Vochoč žádné uplatnění nenašel a po zbytek války se věnoval studiu mezinárodního práva.

Vochočovy poválečné osudy opisují tragédii zániku československé demokracie. Odborník na mezinárodní právo se v roce 1945 zúčastnil zakládající konference OSN, poté se chtěl věnovat přednášení na univerzitě. Únor 1948 vše změnil. Pro prvorepublikové diplomaty už nebylo na ministerstvu zahraničí místo a Vochoč byl suspendován.

Postihla ho i osobní tragédie. Jeho francouzská žena odjela na návštěvu za matkou, komunistické úřady ji však později odmítly vpustit zpět do Československa. Manžele tak rozdělila železná opona. O dva roky později začala Vochoče sledovat StB. Nejspíš kvůli tomu, že v Marseille přišel do styku s interbrigadisty, kteří nyní měli nálepkou agentů Západu.

Někdejší marseillský konzul si ve svých šedesáti letech ve vykonstruovaném procesu vyslechl trest třináct a půl roku za údajnou velezradu. Manželce to do Francie oznámil dopisem, v jehož závěru si posteskl: „Na spáleništi zůstává jedno horoucí přání, - býti s Tebou! Nemožu zatajiti, i přes dnešní stav věcí, že v kostech jaksi věží mi tvrdošijně naděje, že se tak stane dříve, než tušíme.“

Než byl v květnu 1960 propuštěn na amnestii, odseděl si Vochoč ve Valdicích celkem 6 let, 8 měsíců a 20 dní. Ve vězení se se svojí francouzskou ženou na dálku rozvedl, po propuštění se stihl ještě jednou oženit. Zemřel v roce 1985 v požehnaném věku 91 let.

Za svoji činnost ve Francii obdržel in memoriam čestnou funkci velvyslance, v roce 2000 ho ocenila i OSN, když ho zařadila mezi 84 světových diplomatů, kteří riskovali vlastní život pro záchranu Židů. Nyní, více než třicet let po jeho smrti, vyjádří rodákovi z Třebouchovic pod Orebem svůj dík i židovský stát.

„Titul Spravedlivý mezi národy do dneška obdrželo 115 občanů České republiky. Většina z nich posmrtně, předávací ceremonie se však účastní jejich příbuzní, představitelé českého státu, zástupci židovské komunity, a pokud je to možné, tak i zachránění lidé. Jména Spravedlivých mezi národy jsou zapsána na Žedcti v Zahradě spravedlivých v památníku Jad Vašem v Jeruzalémě,“ uvedl k Vochočově ocenění izraelský velvyslanec v Praze Gary Koren. *Adam Hájek, 7. dubna 2016*

ULMOVI - SPRAVEDLIVÍ MEZI NÁRODY

Tento titul dostávají ti, kdo v době vlády nacismu zachraňovali Židy. Celkem je uznaných a zapsaných v památníku Jad Vašem přes 22 tisíc osob a z toho přes 6 tisíc Poláků! Asi 20 tisíc Židů bylo zachráněno Poláky a ovšem nejméně 800 Poláků, možná mnohem víc, bylo pro to popraveno. Za druhé světové války zahynulo přes 20% polského obyvatelstva, víc jak každý pátý. Představte si, prosím, pětinu své obce. Manželé Ulmovi pocházejí z Malopolska, kraje na jihovýchodě dnešního Polska, jehož část patřila Rusku. Josef se narodil r. 1900 v obci Markovo v chudé rolnické rodině. Mohl vychodit jen 4 třídy. Později od svých 29 let ale vystudoval zemědělskou školu s vyznamenáním. Stal se sadařem, včelařem, měl školu ovocných stromů a zaváděl i chov bource morušového. Byl dobrý hospodář. Aktivně působil v Katolické akci. Byl vášnivý fotograf, zanechal mnoho fotek rodiny i obce. Oženil se v 35 letech s o 12 let mladší Viktorií, pocházející ze stejného prostředí. Společně hospodařili a vychovávali děti, které přicházely jeden za druhým: Staša, Baša, Wlado, František, Antoša, Maryša - 4 kluci a dvě holky. V době rodinné tragédie měl nejstarší 8 let, jediný už chodil do školy, nejmenší měla 2 roky a Viktorie čekala sedmé dítě.

V Malopolsku bylo hodně Židů, v některých městečkách tvořili až třetinu obyvatelstva. V r.1942 byli Židé z Markova a okolí deportováni anebo rovnou povražděni a pohřbeni - na bývalém mrchovišti, vždyť to nebyli „lidé“. Někteří se ale schovali u známých. Ulmovi přijali rodinu Szall z Lancetu - rodiče, 4 syny a 2 jejich příbuzné. Ubytovali je v podkroví, a protože jejich statek byl odlehle na samém okraji obce, pomáhali jim uprchlíci i s prací. Jiné židovské rodině, kterou už nemohli schovat, pomohl Josef vybudovat úkryt v lese a nosili jim jídlo. Němci je ale objevili a zabil. Spojení na Ulmovy tehdy ale ještě nebylo prozrazeno. Ulmovy udal ukrajinský policista Les. Dobře znal ukrytou rodinu, sám je totiž ze začátku ukrýval za peníze a když to začalo být víc nebezpečné, museli od něho odejít. Szalloví žádali o majetek schovaný u něho, aby mohli aspoň nějak přispět svým zachráncům. Udání bylo cestou jak si ponechat majetek a navíc dostat odměnu - 500 zlotých a 1 kg cukru. V noci z 23. na 24. března 1944 přepadla německá policie spolu s pomocnou ukrajinko polskou policií včetně Lesa statek Ulmů. Nejdříve postříleli všechny Židy, domácí ostatní vyhnali na dvůr, kam přivolali Poláky, aby byli svědky exemplárního trestu. Zastřelili rodiče a pak velitel rozhodl zastřelit i všechny děti. Mezi Němci byl i mladý 23letý sudetský Němec Kokott, který zastřelil většinu dětí. Lidé pak museli všechny mrtvé zahrabat spolu do jámy na dvoře a pod hrozbou trestu smrti to tak měli nechat. I to ponížení, být pohřben jako zvíře, bylo součástí exemplárního trestu. Vojáci pak vyplenili statek, odvezli několik vozů věcí a oslavovali pijatíkou, kterou musel uspořádat starosta. V okolí

bylo víc schovaných rodin a tak není divu, že nastala panika. Podle svědectví (někdy popíraného) se pak našlo v polích 24 mrtvých Židů, které jejich zachránci v panice zabili. Ostatní ale je skrývali dál, jen z Markova se tak zachránilo 21 Židů. Podle nařízení z podzimu 1944 se ovšem každá pomoc Židům, nejenom úkryt, ale i prodání chleba trestala smrtí a často se uplatňovala kolektivní vina. Pak byla popravena celá rodina, někde i sousedé. V jedné obci bylo naráz zabito, většinou zaživa upáleno, 33 osob, mezi nimi 4 rodiny s celkem 19 dětmi od několika měsíců do 18 let. Bylo to různé od místa k místu. Přes přísný zákaz sousedé vykopali mrtvé, pomodlili se, dali Ulmovy každého zvlášť do rakve a znovu pohřbili na místě. Až po válce v lednu 1945 byly jejich ostatky přeneseny na farní hřbitov, ostatky Židů pak r. 1947 na společný hřbitov obětí nacismu. Zjistilo se, že v době tragédie začala Wiktorie rodit, děťátko mělo už hlavičku a ramínko venku... Policista Les byl popraven odbojáři ještě během války, Kokott byl vyhledán v r.1957 u nás a zemřel ve vězení v Polsku, německý velitel se stal policejním inspektorem a v šedesátých letech zemřel dřív, než byl odsouzen.

V r. 1995 byli Ulmovi zařazeni mezi Spravedlivé mezi národy. V Markově byl vybudován pomník s výzvou k úctě a k lásce ke každé lidské bytosti a r. 2015 bylo zde otevřeno muzeum, věnované polské pomoci Židům za války. Premiér Kaczynski navrhl i nový „národní den rodiny Ulma“. Ulmovi se tak stali symbolem za ostatní. V r. 2003 byl zahájen proces k blahověření 122 polských mučedníků z 2. světové války, včetně rodiny Ulmových.

MUDr. Jitka Krausová

DŮSLEDNOST

Mínulé pondělí jsem čekala na naši Adélku na nádvoří základní umělecké školy. Ona tam chodí do baletu. S ostatními maminkami našich příštích umělek tam takhle čekáváme pravidelně dvakrát týdně. Od vidění se už známe, a tak se vzájemně hlasitě zdravíme. Tak zrovna to minulé pondělí tam jedna z těch maminek byla ještě s mladším dítětem, takovou tři čtyřletou čiperkou. Maminka ji pořád napomínala, aby si nesedala na studenou lavičku, neběhala po dvoře a nechodila k záhonům, ale když si sedla na lavičku, nechala ji, když běhala po dvoře, nechala ji, a když šla k záhonům, nechala ji. Jen pokřikovala: „Dostaneš na zadek, uvidíš!“ Čiperka zcela klidně ignorovala výhrůžky i požadavek, aby stála tiše vedle maminky. Dlouho tiše stát vedle maminky je přece nuda. Taký si evidentně byla jistá, že maminka své hrozby nezaplní. Pokud jsem si dobře všimla, po celou dobu čekání k žádné exekuci nedošlo a k poslušnosti taky ne. Malá si dělala, co chtěla, a maminka pořád jen přísně pokřikovala. Tak

trochu mi jich bylo líto obou.

Na jednu stranu - poslouchat se musí, ale člověk by měl zvážit možnosti dítěte, co je schopno zvládnout. Pro takovou malou neoposu je příliš těžké dlouho stát, když s ní nikdo nemluví, ani se neděje nic, co by bylo možné pozorovat. Co mělo to dítě dělat?

Řekla bych, že ta maminka chybovala dvakrát. Za prvé dopustila, že se její dcerka nudila, a za druhé nebyla důsledná. Pokud si dítě zvykne, že maminčiny pohrůžky nedojdou naplnění, v životě ho nenapadne poslechnout. Proč taky? Nic se přece nestane.

My se doma snažíme být ve výhrůžkách realističtí. To znamená, abychom byli schopni své slovo dodržet, kdyby na to přišlo. Ale naučit se to nebylo pro nás rodiče vždycky úplně legrační.

Jednou, bylo to zrovna v době Aniččiných čtvrtých narozenin, jsme dostali pěknou lekci. Chystala jsem oslavu na zahradě. Upekla jsem dort, krásně zabalila dárečky a ještě jsem vymýšlela, jakou výzdobu rozkvetlé zahradě přidat. Andulka ráno vstala levou nohou napřed. Byla od rána protivná a před obědem se kvůli nějaké hlouposti strašně vztekala. Uslyšel to tatínek a zakročil. Naplácal jí a řekl, že jestli něco takového ještě dneska zopakuje, žádné narozeniny slavit nebudeme. Zatrnulo mi, ale říkala jsem si, že snad tak hrozný trest tu naší dcerku odstraší. Po odpoledním spánku, kdy už jsme chtěli jít na zahradu slavit, ale zase nastal problém. Andulka se rozvzteklila kvůli šatičkám, co jsem jí nachystala. Chtěla jiné. A vztekala se dost hlasitě. No ano, tatínek přišel, výprask udělal a oslavu nařídil odložit na další den. Přiznám se, že jsem při ukládání dortu do spíže lítostí plakala. Úpěnlivě jsem se modlila, aby to nazítří vyšlo. Druhý den všechno proběhlo hladce. Anička byla jako mlíui a všechno dobře dopadlo. Tady ta důslednost bolela všechny zúčastněné, ale když vidím naši Aničku dnes, vím jistě, že se vyplatila. Nikdo by neřekl, že tohle klidné pohodové dítě se někdy mohlo strašlivě vztekat. Já nerada trestám. Vždycky se snažím trestu předejít a vymyslet něco na odvedení pozornosti od zlobení. Pokouším se upravit okolnosti tak, aby naše dcery měly co dělat. Ale neposlušnost trestám vždycky. Když jsou ovšem děti něčím zaměstnané, není potřeba trestat zdaleka tak často. Hlavně večer, kdy už bývám unavená a nemám tolik energie, si opravdu pečlivě zvažuju, jestli mi zrovna tento konflikt stojí za tu námahu. Když se ale rozhodnu, že tady neustoupím, dotáhnou celou situaci až k důsledkům, ať jsou jakékoli. Nechcete večerět? Nevečerte. Přes noc ještě žádné dítě hladem nezemřelo. Večerka se neposouvá, jídlo do postele se nepovoluje. Tečka. Jste už unavené, rozházených hraček je moc a důkladný úklid je nad vaše síly? S tím mohu pomoci: Ty uklízej kostky, já uklidím panenky.

Je to vysoká škola diplomacie a managementu, ale Bůh nám ty děti dal, protože věřil, že s jeho pomocí to zvládnem. Taky nám dal dostatek důslednosti i tvořivosti, jen sáhnout do zásob. Chce to ovšem zapřít svou pohodlnost a nést svůj kříž... ale to už jsme někde četli, ne?
Hana Pinknerová: Co Bůh šeptá maminkám

K přípravě na bohoslužby o nedělích a svátcích

- sobota 14.5. 19 h. Lukavice
vigilie svatodušní 21 h. Letohrad
- neděle 15.5. Slavnost Sslání Ducha Sv.**
sbírka na potřeby diecéze
- 7.15 h. Letohrad Sk 2,1-11 Ž 104
8.45 h. Mistrovice 1 Kor 12,3b-7.12-13
10.15 h. Orlice J 20,19-23
- sobota 21.5. 19 h. Mistrovice
- neděle 22.5. Slavnost Nejsvětější Trojice**
pout' na Kopečku a v Červené
- 7.15 h. Letohrad Př 8,22-31 Ž 8
8.45 h. Kopeček Ř 5,1-5
10.15 h. Kopeček J 18,12-15
- pondělí 18 h. poutní slavnost v Červené
- sobota 28.5. 19 h. Lukavice
- neděle 29.5. Slavnost Těla a Krve Páně**
- 7.15 h. Letohrad Gn 14,18-20 Ž 110
8.45 h. Mistrovice 1 K 11,23-26
10.15 h. Orlice Lk 9,11b-17
- sobota 4.6. 19 h. Mistrovice
- neděle 5.6. 10. v mezidobí**
- 7.15 h. Letohrad 1 Kr 17,17-24 Ž 30
8.45 h. Lukavice Gal 1,11-19
10.15 h. Orlice Lk 7,11-17
- sobota 11.6. 19 h. Lukavice
- neděle 12.6. 11. v mezidobí**
- 7.15 h. Letohrad 2 Sam 12,7-13 Ž 32
8.45 h. Mistrovice Gal 2,16-21
10.15 h. Orlice Lk 7,36-8.3

Okénko do farnosti - Vydavatel Farnost sv. Václava v Letohradě

Adresa redakce: Václavské náměstí 57, 561 51 Letohrad, tel. 465 620 357 • Redakce: Václav Vacek, Iva Marková, Miloslava Šejvlová, jazyková úprava Jana Kalousková • digitální podobu naleznete na www.letohrad.farnost.cz
Rejstříkové č. MK ČR E 12797 • Sazba: JPG, Tisk: Grantis s.r.o. tel. 465 525 741